

HVORDAN SKRIVE EN BOK

*En samling av skriveguidens beste tips
om skriveprosessen fra begynnelse til slutt*

SKRIVEGUIDEN

Innholdet i denne e-boken er kun ment som informasjon og tips, basert på mine egne erfaringer og preferanser. Dette er ingen fasit for hvordan en bok skal skrives. Innholdet i boken vil oppdateres med jevne mellomrom, for å få med nye artikler som legges til bloggen.

Copyright Skriveguiden.com

INTRODUKSJON

Så du ønsker å skrive en bok, men du vet ikke helt hvor du skal begynne? Vel, i denne e-boken har jeg samlet ulike tips som er nyttige for deg som ønsker å skrive en bok.

Mitt navn er Martine og jeg driver nettsiden [Skriveguiden](#). Det er min lille informasjons- og inspirasjonsblogg for de som liker å skrive og er glade i å lese bøker.

Bakgrunnen for at jeg laget denne e-boken var at jeg ønsket å samle alle artiklene om skriveprosessen på ett sted, slik at det er enkelt å navigere for deg som ønsker å finne tips.

Før du begynner skriveprosessen er det flere ting du bør avklare. Hvem skal du skrive for og hvilken sjanger skal du skrive? Fra hvilken synsvinkel skal historien fortelles og hvor lang skal boken være?

Alt dette og mye mer, vil du finne svar på i løpet av denne e-boken.

© Januar 2018

INNHALDSFORTEGNELSE

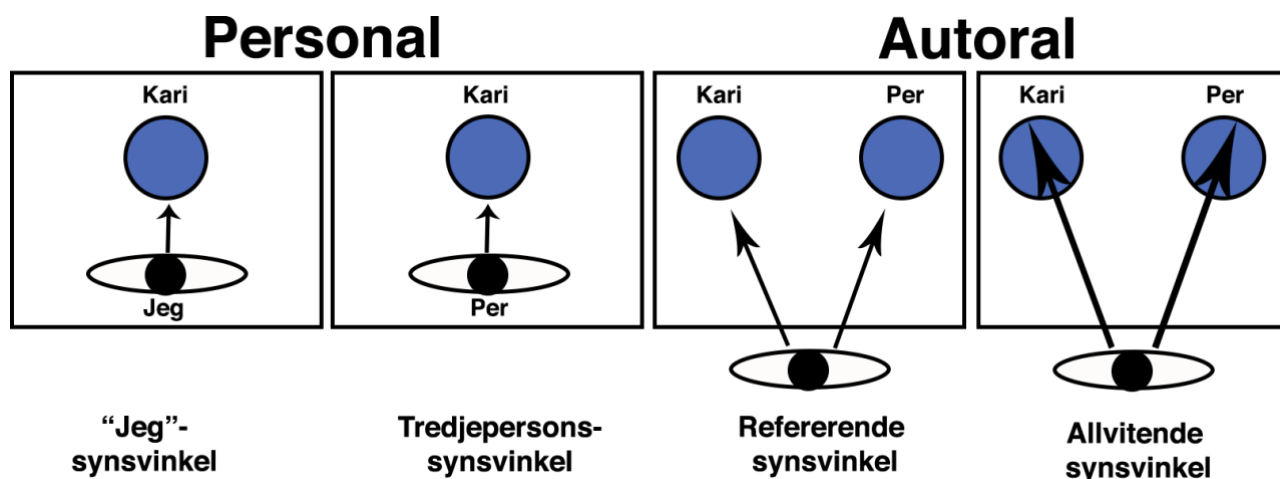
SYNSVINKEL	5
HVOR LANG BØR BOKEN VÆRE?	9
SEKS TIPS FOR Å SKRIVE EN BOK	11
HVORDAN LAGE EN ENKEL DISPOSISJON	14
KREATIVE SKRIVEØVELSER	19
SKRIV SOM OM INGEN SKAL LESE DET	23
HVORDAN SKRIVE EN SCENE I ET KAPITTEL	27
HVORDAN SKRIVE GOD DIALOG	32
LAG MINNEVERDIGE KARAKTERER	36
LAG SKURKER FOLK ELSKER Å HATE	43
FRYKT OG PERSONLIGHETSTYPER	46
NYTTIGE RESSURSER	58

SYNSVINKEL

Alle bøker skrives fra en synsvinkel, men hvilken synsvinkel bør man velge, og hva er egentlig forskjellene på dem?

En vanlig nybegynnerfeil mange gjør er å blande ulike synsvinkler underveis i et kapittel. Dette svekker forfatterens troverdighet og kan føre til at leseren mister kontakten med hovedpersonen. Det er derfor viktig at man holder seg til den synsvinkelen man har valgt. Dersom man ønsker å fortelle historien til flere ulike karakterer bør man klart skille karakterene fra hverandre ved å gi dem hver sine kapitler.

I dette innlegget vil jeg forklare forskjellen på ulike synsvinkler og vise fallgruver mange faller i innen hver enkelt type synsvinkel. Du kan skille mellom personal og aural synsvinkel.

Personal:

Forfatteren ser ut av personen(e).

To hovedtyper:

- 1. person (Jeg):

Fortelleren snakker i jeg-person, og man får høre personen(e)s tanker og følelser. (Forfatteren og «jeg»-personen behøver ikke å være samme person.) Denne synsvinkelen er veldig vanlig i fiksjonsskriving. Synsvinkelen er begrenset i den grad at fortelleren har begrenset innsikt i handlingen og gjerne kun ser hovedpersonens tanker og følelser, og ikke alle de andre karakterene i boken. Fortelleren kan ikke være over alt i handlingen og får derfor ikke med seg alt som skjer. Forteller gjerne én side av historien. Noen forfattere velger å bruke 1. person synsvinkel for å kunne overraske leserne, gjennom for eksempel dagbok-innlegg, ettersom at fortelleren kan være upålitelig, og deres versjon av handlingen kanskje ikke viser

sannheten.

- **3. person (Han, hun, det, de):**

Forfatteren har innblikk i alt hovedpersonen tenker, føler og opplever, men handlingen er som regel skrevet gjennom han/hun. 3. person kan være allvitende og begrenset. Dersom man skriver om flere ulike karakterer i en bok, kan det være lurt å kun forholde seg til én person per kapittel, og heller gi karakterene hver sine kapitler, slik at man klarer å skille tankene og handlingene deres fra hverandre.

Autoral:

Forfatteren ser inn og på personen(e).

Fortelleren står utenfor fortellingen og ser inn eller på handlingen, men er ikke selv en del av den. Autoral synsvinkel skrives gjerne i 3. person med Han/Hun.

To hovedtyper:

- Refererende (du):

Fortelleren ser alt tett på hovedpersonen, men vet ikke personens tanker og følelser. Fortelleren er mer som en «flue på veggen». Denne synsvinkelen er ikke så vanlig i fiksjons, men mer vanlig i lyrikk og spill.

- **Allvitende (han/hun/de):**

Fortelleren ser og vet alt. Ser alt utenfor personen, men kjenner personens tanker og følelser, og kan være på flere steder på en gang.

Fallgruver ved ulike synsvinkler:

- 1.person: Hovedpersonen er ikke likbar. Ofte blir de uperfekte karakterene best likt. Leserne ønsker å kjenne seg igjen og finne menneskelig feil i karakterene man leser om. Lag en interessant hovedperson, med feil og mangler. Gå i dybden på karakteren og bli kjent med hva som driver karakteren fremover. Fortelleren forteller men viser ikke handlingen. Mange gjør den feilen at de blir værende for mye inne i hodet på karakteren, for å forklare hva personen tenker og føler om en situasjon. Selv om tanker og følelser kan være viktig til en viss grad, så er det handlingen og hva karakteren gjør som er det viktigste og mest interessante.
- 3.person: Forfatteren skriver for mye om følelsene og tankene til personene i handlingen. Å hoppe inn hodene til flere forskjellige karakterer kan fort bli både slitsomt og rotete å forholde seg til, og det er derfor lurt å begrense dette. Vis følelser og tanker gjennom handlinger.

Test gjerne ut forskjellige synsvinkler og prøv deg frem med hva som passer din historie. Hvis du står fast og føler at du ikke kommer videre, er det kanskje være fordi du skriver fra feil synsvinkel. Bare husk at

dersom forfatteren deler alt personene tenker til enhver tid, vil dette fjerne spenningen og mysteriene i historien, så ikke avslør mer enn nødvendig.

HVOR LANG BØR BOKEN VÆRE?

Et problem mange opplever når de bestemmer seg for å skrive en bok, er at de ikke vet hvor langt de bør skrive for den sjangeren eller typen bok de ønsker å skrive. Det første du da burde gjøre er å sette deg inn i hva som er vanlig lengde på ulike typer sjangre.

LENGDE PÅ ULIKE TYPER BØKER:

- Under 10.000 ord: Brosjyre

- Under 20.000 ord: Kort fortelling (vanligvis mellom 5.000-10.000 ord)
- 20.000 – 50.000 ord: Novelle
- 40.000 – 50.000 ord: Faglitteratur (brukbar lengde)
- 60.000 – 70.000 ord: Faglitteratur (lengre faglitterær bok)
- Over 50.000 ord: Roman (vanligvis mellom 80.000 og 100.000 ord)

Det finnes så klart eksempler på forfattere som ikke følger denne guiden, men hvis dette er din første bok, og du ønsker å få den publisert, kan det være lurt å holde seg innenfor disse rammene. Mange forfattere gir gjerne ut litt kortere bøker til å begynne med og øker så lengden på bøkene sine etter at lesere har blitt kjent med deres bøker.

Et eksempel på dette er Harry Potter bøkene av J.K. Rowling. Den første boken, Harry Potter and the Philosopher's Stone, er 77.325 ord lang, mens den lengste boken i serien, the Order of the Phoenix er på hele 257.154 ord!

LENGDE PÅ KAPITLER:

Hvor langt bør egentlig et kapittel være? Vel, det kommer helt an på både sjanger og hver enkelt bok. Alle kapitlene i en bok må ikke være like lange. En scene i en bok er gjerne på rundt 1500 ord (4-5 sider),

og det er vanlig å ha et par scener med i hvert kapittel, så mellom 1500 og 3000 ord er en grei lengde på et kapittel. Dette er ingen fasit, så prøv deg frem med hva som passer til boken din.

SEKS TIPS FOR Å SKRIVE EN BOK

1. KJENN DIN LESER:

Hvem skriver du boken for? Bli kjent med sjangeren du ønsker å

skrive innen, og lær hva leserne innen denne sjangeren ønsker å lese.

2. SKRIV NÅR DU ER MEST KREATIV:

Finn en tid på dagen, som du setter av kun til skrijving. Det kan for eksempel være ti minutter rett etter at du står opp om morgenen, eller en halvtime hver kveld, det er helt opp til deg og din timeplan. Det viktigste er å finne den tiden man føler seg mest produktiv og kreativ.

3. LAG EN DISPOSISJON:

Lag en disposisjon som viser tidslinjen for handlingen i boken. Dette kan selvfølgelig endres underveis, men det er veldig greit å ha handlingen planlagt, slik at man vet hvor man skal begynne og hvor man vil at handlingen skal ende.

4. ALDRI SLUTT Å SKRIVE PÅ SLUTTEN AV ET KAPITTEL:

Det vanskeligste stedet å begynne å skrive er på en blank side, på et nytt kapittel. Hvis du avslutter midt i et kapittel har du alltid noe å fortsette på når du skal skrive igjen neste gang.

5. GI DEG SELV TIDSFRISTER:

Når du begynner å skrive på en bok kan det også være lurt å sette ukentlige tidsfrister for din egen skrijving. Dette kan være antall ord du ønsker å skrive per dag, antall kapitler i uken eller

prosentstørrelse av boken.

6. FÅ TIDLIGE TILBAKEMELDINGER:

Det høres kanskje skummelt ut å skulle få noen andre til å lese det du har skrevet tidlig i skriveprosessen, men dette kan utgjøre en stor forskjell på det du skriver. Ved å la noen andre lese det du har skrevet finner du raskere ut hva som fungerer, og hva du kanskje burde skrive om.

HVORDAN LAGE EN ENKEL DISPOSISJON

HVA ER EN DISPOSISJON?

En disposisjon fungerer som en slags plan for fortelling din, som viser handlingsløpet med grove trekk.

Det finnes ingen rett eller gal måte å lage en disposisjon, og hver enkel forfatter må finne den metoden som fungerer for seg selv. Noen velger å ikke lage noen disposisjon og bare sette seg ned for å skrive fortellingen, men da må forfatteren ofte omskrive hele boken flere ganger i ettertid. Ved å lage en plan på forhånd og bruke mye tid på dette i begynnelsen, så sparer du deg selv for mye arbeid i etterkant med å rette opp i eventuelle feil eller endringer.

HVORFOR LAGE EN DISPOSISJON?

- Det kan gjøre det mindre skummelt å begynne å skrive på selve historien.
- Du har et kart du kan følge mens du skriver. Dette gir deg en mulighet til å løse problemer med handlingen før du har kastet bort masse tid med å skrive deg bort fra handlingen.

- Du kan legge til rette for sluttscenen fordi du vet hva som skal skje. På denne måten kan du forberede leserne for scener som kommer senere i handlingen.
- For enkelte sjangre som krim og mysterier, er det viktig å planlegge handlingen på forhånd for at alle detaljene skal komme sammen til slutt.

MINE BESTE TIPS FOR DEG SOM VELGER Å LAGE EN DISPOSISJON:

Bli kjent med deg selv og finn ut hvilken metode som fungerer best for deg.

Ikke kast bort tiden på at disposisjonen skal se perfekt ut, så lenge du forstår den selv.

Ikke bli fanget av din egen disposisjon. Det er lov til å endre på disposisjonen underveis i skriveprosessen dersom du finner ut at noe ikke fungerer når du skal skrive selve scenen. Hvis du for eksempel ikke klarer å skrive deg videre fra kapittel 7 til kapittel 8, fordi du skrev i disposisjonen at en bestemt handling skulle skje, og du ikke klarer å skrive denne scenen, fjern hele scenen og kom opp med noe nytt som fungerer.

SLIK GJØR DU DET: (Samle alt i en liste.)

- Ha gjerne en idémyldring før du begynner på disposisjonen. La fantasien flyte fritt og kom opp med en hel haug med idéer og skriv dem ned. Ha alltid noe å skrive på med deg (skrivebok eller datamaskin), slik at du kan skrive ned plutselige idéer eller inspirasjon du møter på.
- Hvem er din hovedperson? Skriv litt om han/henne. (Det er mulig å ha flere hovedpersoner, men dette gjør det mer komplisert å skrive. Hvis du allikevel velger å ha flere hovedpersoner, skriv litt om hver enkelt person.)
- Hva er problemet eller målet?
Vanligvis handler en bok om et viktig problem som hovedpersonen må løse eller et mål personen må oppnå. Skriv det ned. Hva er det viktigste i livet til hovedpersonene din akkurat nå? (Hvis det ikke er viktig for hovedpersonen din, se etter et annet problem eller mål! Hvis ikke hovedpersonen bryr seg om å løse problemet, vil ikke leserne gjøre det heller og miste interessen.) Når du føler deg klar for å skrive disposisjonen, forsøk å svare på følgende spørsmål:
- Hvilke vanskeligheter gjør det vanskelig for hovedpersonen å løse problemet eller målet? (Hvis det er for enkelt å løse det, vil historien bli kort.) Skriv en liste.
- Hvor og når finner handlingen sted?
Er det i New York på 1990-tallet? På en annen planet i en fjern fremtid? Sted og tid er viktig, og for å gjøre handlingen troverdig må man gjøre undersøkelser om dette.

- Hva slag type bok skriver du?
Er det barnebok? Drama? Krim? Fantasy?
- Hva er de viktigste hendelsene som vil drive hovedpersonen fremover (eller bakover) mot å løse det sentrale problemet eller oppnå målet med handlingen.

For hver av de viktige hendelsene i listen du nettopp skrev, se for deg en scene (eller scener). Hver scene burde alltid ha en mening. Den bør enten hjelpe hovedpersonen fremover mot sitt mål, eller bakover som en hindring eller tilbakesteg. Ved å bevege karakteren litt frem og tilbake og gjøre det vanskeligere, vil det gjøre handlingen mer spennende og leserne blir muligens mer emosjonelt engasjert. Dersom en scene ikke har noen mening for handlingen, fjern den.

For hver av scenene, skriv kort ned svarene til følgende spørsmål:

- Hvilke karakterer er med i denne scenen?
- Fra hvem sin synsvinkel foregår handlingen? (hvilken karakter)
- Hvor foregår scenen?
- Hva skjer?
- Hva oppnår scenen for handlingen i boken? Flytter det hovedpersonen fremover mot sitt mål eller vekk fra det?

Skriv et sammendrag på 1-2 setninger om bokens hovedidé. Se for deg at du skriver baksiden av boken. Dette sammendraget bør inneholde en karakter eller karakterer som er viktige, samt problemet

eller målet i boken. Dersom du ikke klare å fokusere handlingen ned i 1-2 setninger, er idéen din muligens ikke fokusert nok og du bør jobbe mer med den før du begynner å skrive.

Eksempler:

- Gutt finner ut at han egentlig er en trollmann og blir sent for å gå på trollmannsskole, hvor han må kjempe mot den ondeste mørke trollmannen gjennom tidene.
- En detektiv må løse en rekke brutale mord i et kloster.
- En kvinne oppdager at hennes ektemann har en annen familie og må bestemme seg for om hun vil forlate han.

Se over scenen du har planlagt så langt. Er de plassert i riktig rekkefølge? Hvilke andre scener trenger du for å fortelle din karakters kamp med problemet eller målet han/hun jobber mot. Fyll ut de manglende delene. Fjern scener som det ikke er behov for. Plasser handlingen i best mulig rekkefølge for å få flyt.

Det var det – du har nå en disposisjon!

Ikke vær redd for å gjøre endringer og forbedringer underveis i skriveprosessen. Historien kan ta uventede retninger som du ennå ikke har tenkt ut, så skriv med et åpent sinn og vær åpen for forandringer.

KREATIVE SKRIVEØVELSER

Noen ganger kan man føle seg uinspirert og fastlåst i skrivningen, og da trenger du kanskje litt kreativ inspirasjon. Her har jeg samlet ti kreative skriveøvelser du kan gjøre når du ikke vet hva du skal skrive om, eller

bare trenger å hale frem din indre forfatter.

- **Finn frem et blankt ark**

Skriv ned et ord. Det første ordet du tenker på.

Skriv deretter ned et ord til. Bare et helt tilfeldig annet ord, som ikke behøver å ha noe med det første i det hele tatt.

Deretter skriv ned alle ord du tenker uten å redigere noe som helst. Del gjerne opp i flere linjer, som i et dikt, og lek med det. Kjemp imot din indre perfeksjonist.

- **7x7x7**

Finn fram den syvende boken i bokhyllen din. Åpne den opp på den syvende siden og se på den syvende setningen. Skriv et dikt eller historie som begynner med den setningen. Begrens deg til syv linjer eller syv avsnitt.

- **Ordbok**

Åpne opp en ordbok på en tilfeldig side. Finn et ord som du ikke kan definere og lag en definisjon på det ordet. Gjenta dette flere ganger.

- **Ditt første**

Beskriv en av dine første opplevelser; ditt første kyss, ditt første kjæledyr, din første skoledag – som kan inspirere deg til historier videre.

- **Marker på et kart**

Finn frem et kart og marker et sted i blinde som du må skrive om.

- **Jeg husker...**

Begynn et avsnitt med å skrive «jeg husker» og skriv en fortelling videre ut ifra dette.

- **Skriv en fortelling som noen har fortalt deg**

Kanskje har foreldrene eller besteforeldrene dine fortalt deg noe som skjedde da de var unge, eller kanskje har bestevenninnen din fortalt om en skikkelig dårlig date.

- **Skriv et brev til den yngre deg**

Dette kan være deg selv som barn eller for bare et par år siden. Prøv å se på den yngre deg som en separat og egen person med egne følelser som kan bli rørt og påvirket av det du skriver, slik en leser vil bli påvirket av det du skriver for dem.

- **Lat som at du er en annen person**

Dette kan være noen du kjenner eller en oppdiktet karakter. Plasser deg selv i denne personens sko og reager slik som du tenker at denne personen ville reagert på en hendelse. Velg et scenario og skriv personens tanker og hva personen ser og føler.

- **Skriv om noe eller noen som forandret livet ditt**

I denne øvelsen skal du ikke late som at du er noen andre. Skriv historien basert på dine egne tanker og følelser. I stedet for å bare gjenfortelle hendelsen, skriv om hvordan du følte deg, hva din reaksjon var og hvordan det har forandret deg i ettertid. Du behøver ikke vise dette til noen, så skriv fra hjertet og tøm alle følelsene dine ut på papiret.

SKRIV SOM OM INGEN SKAL LESE DET

Hvis du planlegger å publisere det du skriver, enten på en blogg, som e-bok eller ved å gi ut en bok, kan det lett bli overveldende å tenke på at noen faktisk skal lese det du skriver. Plutselig føles ingen ting bra nok og du begynner kanskje å tvile på dine egne ferdigheter som forfatter.

Er åpningsscenen bra nok?

Er hovedkarakteren interessant?

Hvorfor skal noen gidde å lese det jeg skriver?

Er det jeg skriver verdt å lese?

Vel, glem alle slike tanker når du skriver! Å være en forfatter handler om å være i stand til å dele dine tanker, ideer og opplevelser med verden, noe som kan virke ganske skremmende. Det betyr imidlertid ikke at alt må være perfekt første gangen du skriver det ned.

Når du skriver, handler det om å gå inn i den helt egne «Skriveboble». Her skal du føle deg trygg og inspirert til å skrive. Hva som får deg inn i denne boblen, det er opp til deg å finne ut, men her har du noen tips.

#1 Finn et Sted Hvor Du Føler Deg Trygg

Med dette mener jeg at du må finne et sted å sitte hvor du føler deg komfortabel og avslappet nok til å skrive, uten å føle at noen leser over skulderen din.

- Jobb i et rom hvor du kan lukke døren og holde familie, venner eller romkamerater unna.
- Det kan kanskje føles tryggere å jobbe på en travel kafé hvor du ikke kjenner noen, enn i nærheten av nysgjerrige bekjente som lurere på hva du skriver.
- Møt andre forfattere, kanskje på biblioteket eller en forfattersamling.
- Skriv for hånd i en notatbok fremfor å skrive på en stor pc-skjerm.
- Bytt til en liten font på pc-skjermen som er vanskelig å lese på anstand, slik at du unngår at andre kan lese det. (Dette kan jo lett endres senere)

#2 Glem Leseren

Leseres er jo selvfølgelig viktig. Det jeg mener er at du ikke skal tvile på hver eneste setning du skriver og lure på om den er bra nok eller ikke, basert på hva du tror leseren vil tenke.

Fokuser på å få skrevet ned budskapet ditt, og ikke bry deg om leseren vil forstå skrivemåten eller vitsen du noterer. Dette er ting du kan redigere senere. Når du skriver ned første utkast handler det først og fremst om å notere ned dine uredigerte tanker.

#3 Gå Inn i Skrivesonen

Har du opplevd noen ganger at ordene bare flyter ut av deg? At det føles uanstrengt å skrive? Dette er en fantastisk følelse, og noe du lettere kan oppleve ved å legge forholdene til rette for deg selv

Det kan selvfølgelig variere fra person til person, hva som fungerer for deg. Noen eksempler er:

- Å ha på musikk – eller å skrive i total stillhet
- Å lukke øynene et øyeblikk mens du skriver. (Fungerer best hvis du kan skrive touch)
- Å gi deg selv en tidsfrist, og skrive så fort du kan frem til tiden går ut.
- Lag deg en god kopp te eller kaffe.
- Gi deg selv en skriveøvelse på begynnelsen av skriveøkten, for å varme opp og kickstarte din indre stemme.
- Bruke et spesielt plagg som gir deg den rette følelsen. Kanskje du har et favorittplagg, som inspirerer deg eller er spesielt komfortabelt.
- Brenne stearinlys eller bruke røkelse eller lignende for å lage en spesiell stemning i rommet.

Ikke vær selvbevisst eller tvil på deg selv når du er i Skriveboblen. Bare skriv og glem tid og sted. Fokuser på skrivingen. Skriv som om ingen ser på deg eller forsøker å lese over skulderen din.

Bruk dette når du skal gjenoppta et prosjekt du begynte på for flere måneder siden, men aldri helt klarer å fullføre. Finn et trygt,

komfortabelt sted, og lag riktig atmosfære for å komme i skrivesonen, og slutt å bekymre deg over leseren.

I skriveboksen er det kun deg og ordene.

Bare skriv.

HVORDAN SKRIVE EN SCENE I ET KAPITTEL

En novelle eller roman er grovt sett delt opp i kapitler hvor hvert kapittel inneholder flere scener, som igjen inneholder avsnitt.

Du som forfatter må hele tiden engasjere leserne og gi dem emosjonelle reaksjoner på det de leser. Hvis du skriver innen romantikk-sjangeren, må du gi leseren følelsen av å bli forelsket selv. Skriver du krim eller en thriller, må du gi leseren frysninger nedover ryggraden og følelsen av at de selv er i fare.

En god scene inneholder:

- En følelse av tid og sted
- En meningsfylt konflikt
- Handling og dialog
- Et mål hvor helten eller skurken ønsker å oppnå noe
- En avslutning som gjør at leseren blar videre

Spørsmål du bør stille deg når du skal skrive en scene er:

- Hva behøver å skje i denne scenen?
- Hva er det verste som kunne skje hvis denne scenen ble utelatt?
- Hvem må være med i scenen?
- Hvor skal scenen finne sted?

- Hva er det mest overraskende som kan skje i denne scenen?
- Er dette en lang eller kort scene?

Følgende metode for å strukturere handlingen i fortellingen, er hentet fra boken Techniques of the Selling Writer av Dwight Swain. Boken kom orginalt ut i 1965, men er like aktuell for forfattere selv i dag.

Dette er en slags instruksjonsbok for de som ønsker å skrive og selge fiksjon, og gir leseren ferdigheter til å skrive en bok og gi den ut.

Dwight Swain mener at handlingen i en bok kan deles opp i Scener og Fortsettelsen på scener. Begge disse er i realitet scener, men de har hver sin funksjon. En Scene bygger opp handlingen, mens Fortsettelsen er en slags reaksjon på det som skjedde i den første scenen.

En **Scene** kan deles opp i tre deler:

1. Mål
2. Konflikt
3. Katastrofe

Fortsettelsen kan også deles opp i tre deler:

1. Reaksjon
2. Dilemma
3. Beslutning

Som du ser så inneholde de to scenene forskjellige motivasjoner for karakteren.

Mål: Målet er hva karakteren din ønsker å oppnå i begynnelsen av scenen. Dette målet må være definerbart og spesifikt, og er det som gjør karakteren din proaktiv i sine handlinger. Det er uinteressant å lese om en passiv karakter som bare sitter og venter på at noe skal skje. Karakteren din må gå etter målet sitt selv. Få leserne til å identifisere seg med karakteren, da dette vil gjøre han mer interessant.

Konflikt: Ingen sa at karakteren din skulle nå målet sitt uten motgang. Du må lage hindringer i scenen som gjør det vanskelig for karakteren å nå målet. Hvis det ikke er noen konflikt vil det bli kjedelig å lese, men med konflikt, vil leseren bli engasjert i konflikten også.

Katastrofe: En katastrofe er når karakteren din ikke når målet sitt. Å vinne er kjedelig. Hvis scenen slutter med at karakteren når målet sitt er det ingen grunn for at leseren skal bla videre. Avslutt scenen med noe dramatisk, slik at leseren blir ivrige etter å vite hva som skjer videre.

Det som skjer videre er Fortsettelsen på scenen.

Reaksjon: Dette er den emosjonelle responsen på katastrofen. Kanskje blir karakteren din slått litt ut av balanse på grunn av et stort sjokk. Vis

reaksjonen og smerten karakteren føler.

Dilemma: Et dilemma er en situasjon hvor man ikke har ett valg som er bedre enn et annet. Hvis katastrofen din var en virkelig katastrofe, så oppstår det et virkelig dilemma. Gjør leseren din bekymret for hva som vil skje videre med karakteren. La karakteren jobbe seg gjennom de ulike valgene han har, til han gjør en beslutning.

Beslutning: Dette er en avgjørelse om å gjøre en handling. Gjør karakteren din proaktiv igjen. Karakterer som aldri tar avgjørelser er kjedelige, og det vil også kjede leserne. Kanskje tar karakteren et vågalt valg, noe som er risikabelt, men som leseren kan respektere. Dette er karakterens nye mål, og vil føre til at leseren blir nysgjerrig, og ønsker å vite hva som skjer videre.

Du har nå kommet tilbake til begynnelsen.

Gjenta dette gjennom hele boken, og leserne vil ikke klare å legge den fra seg før de har lest ferdig!

Når du nå har klart for deg det store bildet av handlingen, kan du gå i dybden av fortellingen. Hver scene er delt inn i avsnitt som igjen inneholder motivasjon og reaksjon. Motivasjon er det karakteren din ser, det ytre og objektive, mens reaksjonen er det karakteren din tenker og føler og er subjektiv.

Motivasjon-reaksjon vil si at du først beskriver for leseren hva karakteren din ser og hører, og deretter hva reaksjonen til karakteren er. Det vil så oppstå et nytt mål, og slik forsetter det gjennom scenen.

En **reaksjon** kan deles opp i tre deler:

Følelse: Vis den umiddelbare reaksjonen til karakteren. Dette skjer så fort at den må vises og ikke kan forklares som indre dialog i karakteren. Ved frykt blir for eksempel kroppen fylt med adrenalin, men karakteren din rekker ikke å tenke at den blir det. Du som forfatter må beskrive for leseren at det skjer.

Refleks: Ofte reagerer man med en refleks, som skjer før man i det hele tatt rekker å tenke. En reaksjon på frykt kan være at man skvetter, eller trekker til seg en arm. Dette er instinktivt og forfatteren må derfor vise at dette skjer.

Rasjonell handling og tale: Når karakteren har hatt tid til å tenke kan man skrive den rasjonelle handlingen til karakteren. Først nå er karakteren i stand til å snakke eller gjøre en bevisst handling.

Du må ikke ha med alle tre delene over, men det er viktig at du tenker gjennom rekkefølgen på reaksjonen. Når reaksjonen er over kommer en ny motivasjon, og slik fortsetter det!

Ikke heng deg for mye opp i at du må følge dette slavisk, men tenk igjennom det du skriver. Hvis karakteren din ikke har noe mål og ikke møter noen konflikter, vil ikke leseren ha noen grunn til å lese videre heller.

HVORDAN SKRIVE GOD DIALOG

Å skrive dialog kan være utfordrende, så noen ganger kan det hjelpe å få noen tips. Dette er ikke en fasit, men en guide som kan hjelpe deg i gang med skriveingen.

Lytt til hvordan andre mennesker snakker.

Sett deg på en kafé eller et annet offentlig sted hvor mennesker sitter

ned for å snakke sammen. Lytt på måten de snakker. Selve samtaleemnet er ikke så viktig. Poenget her er at du skal lytte til flyten av samtalen. Du vil kanskje legge merke til at den ene personen dominerer samtalen, eller at en person konstant avbryter den andre. Lytt til forskjellen på samtaler mellom to 70 år gamle kvinner og to 18 år gamle jenter. Er det forskjell mellom måten menn og kvinner snakker med hverandre?

Finn flyten i dialogen din.

Før du skriver ned noe som helst, la scenen forløpe i hodet ditt et par ganger til du finner ut av hvem, hva, hvor og hvorfor. Hvem er med i samtalen, hva er poenget med samtalen, hva sier personene involvert, hvor foregår samtalen og hvorfor har de akkurat denne samtalen? Hvem styrer samtalen? Er det følelser involvert? Er det en vanskelig samtale? Prøv å oppnå at karakterene snakker med hverandre og ikke til hverandre.

Finn ut hvilken informasjon du skal få frem.

La oss si at den ene karakteren din, Jenny, har funnet ut at mannen til bestevenninnen hennes, Sophia, er utro, og har bestemt seg for å fortelle dette til venninnen. Du som forfatter må bestemme deg for hvordan karakterene skal dele informasjon og hvorfor. Hvordan skal hun starte samtalen? Hvilken informasjon er det egentlig Jenny sitter på? Og hvordan tror Jenny at Sophia vil reagere på denne informasjonen? Har Jenny ytret noe tidligere i handlingen, om at hun tror mannen er utro, eller kommer dette helt ut av det blå? Kan det

hele være en misforståelse?

La dialogen flyte.

Skriv et grovt førsteutkast uten å redigere deg selv. Fokuser kun på flyten av dialogen, ikke så mye på at rettskriving og formateringen skal være korrekt.

Renskriv dialogen.

Det er nå på tide å lese over dialogen og rette opp i eventuelle feil eller mangel på flyt i samtalen. Det kan hjelpe å lese dialogen høyt for å høre selv hva som fungerer og hva som burde endres på.

Dropp unødvendig dagligsnakk

“Hei, Jenny.”

“Hei, Sophia.”

“For et fantastisk antrekk du har på deg.”

“Dette? Det vare bare noe gammelt jeg slengte på meg.”

“Det ser jo helt nytt ut!”

“Det er ikke nytt, men takk for at du sier det.”

Dette er kjedelig å lese. Det er ingen overraskelser og ikke noe som fanger interessen til leseren.

“Hei, Jenny.”

“Sophia! Jeg så deg ikke.”

“For et fantastisk antrekk du har på deg.”

“Jeg trenger en drink.”

Du skjønner ikke helt hva som foregår i denne scenen, men det er med en gang mer interessant enn den forrige samtalen. Du som leser forstår at det foregår noe mer interessant under overflaten. Du kan bygge en hel historie på denne korte dialogen.

Du kan også legge inn et spørsmål i dialogen for å gjøre leseren mer nysgjerrig.

“Hei, Jenny.”

“Sophia. Jeg så deg ikke.”

“For et fantastisk antrekk du har på deg.”

“Hvor er han, Sophia?”

Hvem er «han»? Og hvorfor skulle Sophia vite hvor han er? Poenget er at du kan varierer samtaler på uendelig mange måter, men husk at leseren skal bli engasjert og interessert i å lese videre. Gjør dialogen interessant, og dropp unødvendig dagligsnakk.

Spør: Lytter karakterene eller snakker de bare?

Ikke gå i fellen med å la karakterene snakke bare fordi det er deres tur. I en bok må man få frem at karakterene lytter til hverandre. Ikke bare la karakterene svare hverandre.

Spør: Kan jeg skrive en kortere versjon som fungerer like bra?

Ofte kan man forbedre dialogen ganske mye bare ved å kutte ut det

som er unødvendig. Les gjennom scenen på nytt etter at du har latt den få ligge litt. Hvis du har skrevet noe som ikke er viktig for selve handlingen, kutt det.

LAG MINNEVERDIGE

KARAKTERER

Populære og kjente bøker har ofte til felles at hovedpersonen fanger nysgjerrigheten til leserne sine fra første side.

- Hvorfor får 11 år gamle Harry Potter så mange brev i posten hver dag? Hva er Hogwarts?
- Vil 5 år gamle Jack og Mamma komme seg ut av ROM?
- Klarer Førstebetjent Harry Hole å finne ut hvem som dreper gifte kvinner på årets første snødag?

Hovedpersonen må stå ovenfor en slags utfordring eller et problem som gjør det interessant å lese videre. Det er lett for forfatteren å falle for fristelsen om å skrive en bok fylt med klisjeer og stereotyper, men som regel er det ikke dette leseren ønsker å lese om.

Leserne ønsker kanskje ikke klisjeer, men det betyr ikke at de ikke forventer visse elementer innen den boksjangeren de har valgt å lese. Hvis vi bruker romanse-sjangeren som eksempel, så har leserne ofte visse forventninger om boken de har kjøpt, som for eksempel at en

mann og kvinne møtes, men at det oppstår utfordringer som gjør at de ikke umiddelbart kan være sammen, men at kjærligheten seirer til slutt. Det må oppstå en spenning som gjør leseren nysgjerrig på hvordan de skal klare å få en lykkelig slutt, når alt virker håpløst underveis.

Dersom ikke forfatteren leverer det leserne forventer, vil det gjerne oppstå et gap mellom det som er forventet av boken og det leseren faktisk fikk lese. I noen sjangre kan dette fungere, men ofte ender det bare med frustrerte lesere.

Forfattere kan utfordre leserne med spennende karakterer på mange ulike måter uten at de må være stereotypiske, men det er viktig å bli kjent med sjangeren man ønsker å skrive en bok innen, slik at man også vet hva leseren ønsker og forventer å lese.

HVA GJØR EN KARAKTER MINNEVERDIG?

- **Personlighet**

Det er viktig at du lager en person som driver historien fremover, men som ikke bare gjør og sier ting kun for å drive plottet fremover uten at det passer med karakteren. Det er viktig at du som forfatter selv vet hvem karakterene i din fortelling er, for å kunne sette deg inn i karakterens tanker, følelser og holdninger, osv. Svar gjerne på følgende: Navn, Alder, Kjønn og Yrke.

Begynn med hovedpersonen.

Eksempel: Jack, 15 år, mann, gjengmedlem.

Her begynner leseren å gjøre sine egne antakelser om at Jack er

en bråkmaker, som drikker og selger dop osv.

- **Navn**

Velg et bra navn til karakteren. Navn kan i stor grad påvirke personligheten til karakteren. Kanskje har Jack fra eksemplet over et kallenavn. La oss gi han kallenavnet Tweezer. Hvordan tror du Tweezer og Jack kan sammenlignes som gjengmedlemmer? Når det gjelder navn er det også viktig å velge navn som passer både til sjangeren du skriver og til tidsperioden og landet handlingen foregår i. Søk gjerne i navnehistorikk på nettet og finn navn som vil være realistiske til karakteren du ønsker å skrive om.

- **Motivasjon**

Hva motiverer dine karakterer? Personer ønsker og trenger ting, og er motivert av disse ønskene og behov. Dette kan også påvirke handlingen i fortellingen din på godt og vondt. Ofte står det hindringer i veien for at man kan få det man ønsker. Hvordan takler karakteren disse hindringene? Hva driver karakteren fremover

- **Frykt**

Alle frykter noe. Noen har tydelige frykter, mens andre gjør det de kan for å virke fryktløse. Frykt påvirker vår personlighet, livssyn og handlinger.

Les mer om [Frykt her.](#)

- **Styrker**

Hva er hovedpersonen god til? Hva gjør karakteren spesiell? Har personen ferdigheter som skiller han/hun fra andre?

- **Feil**

Hva er karakterens svake sider? Alle har gode og dårlige sider, og det er en del av det å være menneske. Sherlock Holmes er for eksempel en mesterdetektiv, men han har dårlige sosiale ferdigheter. Kriminaletterforsker Harry Hole er også en brilliant etterforsker, men han sliter med alkohol og er en ensom ulv.

- **Historie**

Hva er karakterens bakgrunnshistorie? Hva har skjedd før fortellingen begynner? Om du skriver om en kvinne i 30-årene har hun levd 30 år før fortellingen begynner. Kanskje har hun vært lykkelig gift, men nylig skilt seg fordi ektemannen hadde et hemmelig forhold. Kanskje har hun reist jorden rundt og aldri hatt tid til å slå seg ned med «den rette».

- **Indre konflikt**

Gi karakteren din indre konflikter for å skape dybde i historien. Kanskje opplever karakteren din å miste jobben på grunn av nedskjæringer på arbeidsplassen, slik at han må flytte til et nytt sted og finne en ny karriere fordi det ikke finnes andre jobber for

han der han bor.

- **Ytre konflikt**

For å skape mer spenning i historien er det også viktig med ytre konflikter. Kanskje karakteren din nettopp har flyttet inn i et nytt boligkompleks, og har begynt i en ny jobb, men naboen over spiller høy musikk hver eneste kveld som holder henne våken. Hvordan vil karakteren din håndtere en slik situasjon? Vil hun konfrontere naboen, eller kjøpe ørepropper i et forsøk på å få sove?

- **Forbindelse med andre karakterer**

Hvordan er din karakters forhold til menneskene rundt seg? Dette er også med på å forme historien rundt karakteren. Har karakteren venner, fiender, familie, arbeidskamerater, naboer osv.? Hvordan er personens forhold til disse? Det behøver ikke bare være ønskede forhold, men forhold som allikevel skaper en interessant historie.

- **Forbindelse med leserne**

Lesere liker å lese om karakterer som de kan kjenne seg igjen i og relatere seg til. Det er viktig å skrive for det publikummet man ønsker å nå ut til. Skriver man om tenåringer, er det viktig å lage karakterer som tenåringer kan relatere seg til.

- **En stemme**

Det kan være lett å gå i fellen med at alle karakterene du skriver om «høres» like ut. Det vil si at deres dialog ikke skiller seg noe fra andres. Hva slags uttryksmåte har din karakter og hvorfor snakker han slik? Er karakteren påvirket av hvor han kommer fra? Reflekterer talemåten hvordan personen faktisk er?

- **Utseende**

Ofte trenger leserne noen hint om hvordan personen de leser om ser ut, slik at de kan danne seg et bilde av denne personen. Det kan ha med det rent fysiske utseendet, å gjøre, eller hvordan personen kler seg osv. En karakter som er opptatt av utseendet og som kler seg i dyre merkeklær vil kanskje ha en annen historie enn personen som aldri bruker sminke og som kjøper alle klærne sine i bruktbutikker.

- **Hemmeligheter**

De fleste har hemmeligheter. Ofte vet man noe som man ikke får lov til å si, eller kanskje har man gjort noe man ikke vil at andre skal finne ut av. Dette kan være heroiske handlinger, eller mørke hemmeligheter. Det kan være noe flaut som har skjedd i fortiden, som man har forsøkt å glemme og som man ikke ønsker at noen skal få vite om.

- **Mysterier**

Mysterier kan også skape dybde i historier. Hva er vel en

krimroman uten er mysterie? Hvem er morderen? Hva skjedde med gutten hun møtte på ferie for 30 år siden? Karakteren har kanskje ubesvarte spørsmål som hun ønsker å finne svaret på.

- **Evnen til å overraske**

Ikke avslør alt om en karakter i begynnelsen av boken. Kanskje er det mer ved karakteren enn det leserne først tror? Kanskje er karakteren dypere, smartere, snillere, ondere enn det leseren tror når de begynner å lese. Overrask gjerne leserne.

- **Utvikling**

De mest interessante karakterene å lese om, er de som går gjennom en slags forandring. Det er ikke alle karakterer som forandrer seg underveis i en fortelling, men det er noe tilfredsstillende over å lese om karakteren som er ulykkelig og fastlåst i hverdagen, for så å bryte løs og forandre livet sitt til det bedre. Leserne ønsker å dra på en reise med karakteren og oppleve forandringene som skjer.

LAG SKURKER FOLK ELSKER Å HATE

Alle fortellinger trenger en skurk – en verdig motstander som skaper konflikt og gjør livet vanskeligere for hovedpersonen i boken, men hvem er egentlig skurken?

En skurk kan være så mange ting, det betyr ikke nødvendigvis at det er en tvers igjennom ond person. Hva gjør denne personen til en skurk? Hva er forhistorien deres? Hvorfor ikke skrive historien fra skurkens synsvinkel?

Skurken tror at han er helten og at det han gjør er det riktige.

Skurken kan være den strenge faren som nekter la sønnen studere litteratur på universitetet, fordi han skal overta familiebedriften og derfor må studere økonomi. Det kan være «den andre kvinnen» som kjemper om ektemannens oppmerksomhet. Eller det kan være en psykotisk seriemorder, som hovedpersonen har jaktet på i tre år, men som alltid slipper unna.

En person gjør ikke bare onde ting fordi han er ond. Det er en motivasjon bak handlingene, og det er din oppgave å finne ut hva denne motivasjonen er.

Sett deg inn i skurkens hode og finn ut hvem denne karakteren er.

Ofte er skurken en person som har opplevd forferdelige ting. Kanskje har personene hatt en grusom barndom, eller fått hjertet sitt knust så mange ganger at han har sluttet å tro på kjærlighet. Kanskje karakteren fremstår som normal og velfungerende på overflaten, men innerst inne er fylt med bitterhet og sinne som motiverer han til å gjøre slemme ting. Skurken er gjerne sjalu på hovedkarakteren og vil ha noe som han/hun har. En skurk kan være ute etter hevn, for noe som har hendt i fortiden.

En skurk er gjerne karismatisk og sjarmerende samtidig som han er egoistisk og manipulerende.

Tenk på Voldemort i Harry Potter som karakter. Voldemort mente at det han gjorde var riktig. Han var en mester på å manipulere folk rundt seg fra en ung alder. Han tilegnet seg etterhvert trofaste følgere og beundrere, som virkelig trodde på hans sak, men hadde også følgere som kun fulgte han pga frykt. Frykten for hva han ville gjøre med dem og deres familier dersom de trosset han. Dette er en karakter man hater, fordi han gjør grusomme ting. Alle frykter han, og tør ikke engang si hans navn. Karakteren hans er bygget opp slik at man som leser virkelig heier på heltene, og vil at Harry skal vinne over den ondeste trollmannen som noen gang har eksistert.

Jeg vil også bruke filmen Maleficent som eksempel. Maleficent er den onde dronningen i fortellingen om Tornerose. Dette er imidlertid ikke

en historie om Tornerose. I stedet for å kun vise Maleficent som en ond dronning, har de valgt å vinkle historien ut ifra Maleficents synsvinkel og fortelle hennes historie. Hva førte til at hun ble oppfattet som ond av folket? Det viser seg jo at noe grusomt stod bak hennes forandring fra å være en ung, lykkelig fe, til å bli en ond, fryktet dronning.

De fleste mennesker er ikke bare onde.

Alle har en forhistorie som har gjort dem til den de er i dag. Det trenger ikke bety at leseren må like skurken, tvert imot! Din jobb som forfatter er å gjøre skurken troverdig. Leseren ønsker å forstå hvorfor skurken gjør det han gjør.

Hvorfor mener skurken at hans handlinger er rettferdiggjort og rasjonelle?

Dessverre er det lett å havne i fellen hvor man gjør skurken til en svak, overfladisk og trangsynt skapning som kun har som oppgave å være ond og gjøre onde ting. Dette kan føre til at skurken ikke er troverdig og ikke gir den emosjonelle effekten på leseren som en god skurk ellers ville hatt.

Leseren må føle at skurken er en ekte trussel mot hovedpersonen.

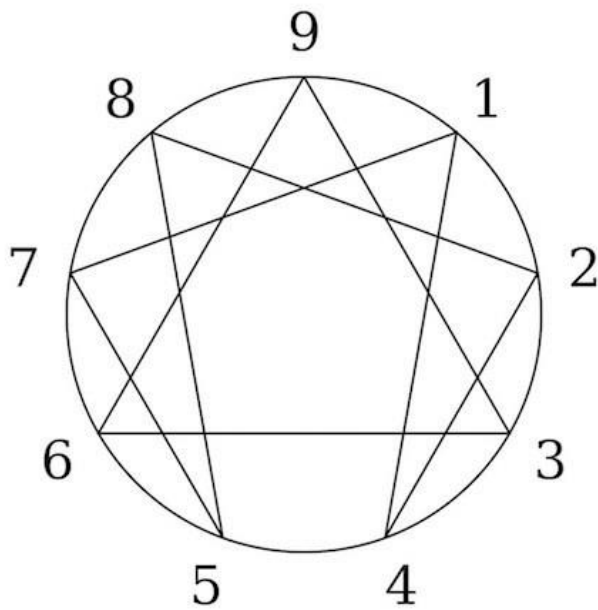
Se for deg Severus Snape i Harry Potter bøkene. Dette er en kompleks karakter, som gir Harry mye hodebry. Leseren blir frustrert og irritert over Snape og ser på han som en ond skurk som stadig ødelegger for Harry. For leseren virker det først som at Snape er ond og på Voldemort sin side. Det viser seg allikevel at Snape er en mye mer kompleks karakter enn han først gir seg ut for å være og at han slett ikke er den hjerteløse karakteren han først oppfattes som.

Poenget med dette innlegget er at når du skaper karakterene i fortellingen din, husk på å gjøre skurken til en like dyp, kompleks og ikke minst minneverdig karakter som helten. På den måten vil du gi leseren en bedre leseopplevelse, hvor de vil ønske å bla videre, ivrige etter å finne ut om hovedpersonen vil klare å vinne over skurken.

FRYKT OG

PERSONLIGHETSTYPER

I følge den Enneagrammiske systemet for personlighet finnes det 9 fundamentale frykter og personlighetstyper.

Denne oversikten kan være nyttig for forfattere, ettersom at man kan bruke den til å bygge dypere og mer komplekse karakterer. Mennesker drives av noe indrestyrt, og da gjerne frykt, man gjør ting for å oppnå noe og unngå noe annet.

Eksempel: Lisa 18 år, er redd for å skuffe foreldre sine ved å ikke komme inn på medisinstudier. På grunn av denne frykten har hun opparbeidet seg svært gode karakterer og har to deltidsjobber ved siden av skolearbeidet sitt. I tillegg til dette trener hun tre dager i uken for å holde seg i god fysisk og psykisk form.

Lisa drives her av frykten sin for å mislykkes og å føle seg verdiløs. Dette former henne som person på godt og vondt. Hvordan vil det gå med henne hvis hun lykkes? Hvordan vil det gå med henne hvis hun

mislykkes? Bruk eksempler som dette når du lager en karakter til en bok.

#1 Frykten for å være ond

Denne karakteren frykter det å bli slem, korrump og i ubalanse. Ofte ønsker denne persontypen å være korrekt og konsistent, slik at de kan rettferdiggjøre sine handlinger. De kan være veldig kritiske til andre og svært selvgode.

- **Personlighetstype:** Reformatoren

Reformatorer er perfeksjonister. De ønsker å alltid ha rett og er ofte effektive og organiserte på arbeidsplassen. De fullfører det de begynner på. Ofte jobber denne persontypen innen juss, ledelse og vitenskap.

- **Historiske reformatorer:**

Mahatma Gandhi

William F. Buckley

- **Reformatorer på film:**

Jessica Tandy i *Driving Miss Daisy*.

Helen Mirren i *The Queen*.

#2 Frykten for å være uelsket

Denne karakteren ønsker å bli elsket over alt annet. De gir av seg selv til andre, men ingen gir dem like mye tilbake som det de selv gir. Dette er en generøs karaktertype, men de ofte blir skuffet over det de får i retur. Denne karakteren er ofte manipulerende og hevngjerrige.

- **Karakter-type:** Hjelperen

Denne karakteren gir masse kjærlighet, men forventer å få det også i retur. Når Hjelperen ikke får like mye tilbake som de selv gir, fører dette til en voksende bitterhet, og Hjelperen føler seg ofte brukt og omgitt av hjerteløse tagere. Hjelperen er ofte kvinner i filmer, og de gangene det er mannlige Hjelpere, fremstilles de ofte som feminine.

I jobbsammenheng finner man Hjelpere i lærerbransjen, rådgivning og sykepleien. Mange jobber også som assistenter, resepsjonister og innen salg. På sitt verste krever Hjelperen din fulle oppmerksomhet og kjærlighet, og kan være svært manipulativ. På sitt beste er Hjelpere generøse, omsorgsfulle og innsiktsfulle.

- **Historiske Hjelpere:**

Mor Theresa

Florence Nightingale

Maria Magdalena

- **Hjelpere på film:**

Anne Baxter i *All About Eve*

Glenn Close i *Fatal Attraction*

Nathan Lane i *The Birdcage*

#3 Frykten for å være verdiløs

Denne personen ønsker å være verdifull og søker oppmerksomhet, og ønsker å imponere andre. Karakteren er desperat etter å utmerke seg selv og streber etter beundring og anerkjennelse. Frykter fiasko og

ydmøkelse og kan derfor være bedrageriske, fiendtlige og til og med psykopater.

- **Karakter-type:** Streberen

Streberen ønsker å klatre i sitt sosiale liv. Bruker mye tid og energi på å virke viktige og ønsker å imponere andre. Status er viktig og de kan derfor være forfengelige, overfladiske, og konkurransedrevne. Kan lett føle seg ydmyket og er derfor intenst redd for å mislykkes. Narsissister er vanlig for Strebere. I jobbsammenheng er Strebere tiltrukket av bedriftsvirksomhet, juss, bankvirksomhet og politikk. Du vil også finne dem innen kringkasting og scenekunst.

I USA har man en sterk Streber-kultur med idealet om «the Self-made billionaire» som nasjonal fantasi. På sitt verste er Strebere bedrageriske, fiendtlige og psykopatiske. På sitt beste er Strebere optimistiske, trygge på seg selv og veldedige.

- **Historiske Strebere:**

Bill Clinton

Barbara Streisand

O.J. Simpson

Tony Robbins

- **Strebere på film:**

Sharon Stone i *Basic Instinct*

Nicole Kidman i *To Die For*

Tom Cruise i *A Few Good Men*

Christian Bale i *American Psycho*

Charlie Sheen i *Wall Street*

#4 Frykten for å være ubetydelig

Denne karakteren er redd for å miste sin identitet. Ønsker å være seg selv og beskytter sine følelser. Setter sine egne følelsesmessige behov først. Uttrykker seg selv med skjønnhet, og søker etter å finne sin ideelle kjærlighet og å leve ut sine fantasier. Er svak for selvdestruksjon og emosjonelle sammenbrudd.

- **Karakter-type:** Artisten

Artisten frykter alltid å miste sin egen identitet og søker derfor etter sitt sanne jeg. De ytrer sine følelser gjennom skjønnhet og kreativitet og har rik fantasi. Artistene har varme hjerter, er intuitive og higer etter ekte kjærlighet. Er svake for selvdestruksjon, avhengighet og emosjonelle sammenbrudd.

I jobbsammenheng finner man Artister naturlig innen kunst, men mange jobber med nesten hva som helst av kreative småjobber for å klare seg i hverdagen. Noen jobber også som lærere og rådgivere.

- **Historiske Artister:**

Maria Callas

Joni Mitchess

Tennessee Williams

- **Artister på film:**

James Dean i *East of Eden*

Kate Winslet i *Heavenly Creatures*

Meryl Streep i *Out of Africa*

#5 Frykten for å være inkompetent

Denne karakteren synes kunnskap og ferdigheter er det viktigste å mestre. Intellektuelle og frittstående. Kan være innesluttet, eksentrisk og schizofren.

- **Karakter-type:** Observatøren

Observatøren frykter å latterliggjøre seg selv. De streber etter å mestre kunnskap. Kan være emosjonelt distansert fra andre og kan virke kalde og arrogante.

I jobbsammenheng er intellektuelle og finnes ofte innen vitenskap og teknologisk utfordrende områder. Deres analytiske ferdigheter gjør dem til bra problemløsere. Kan også gjøre det bra som forfattere og musikere. På sitt verste er Observatøren nihilistisk, psykotisk og suicidal. På sitt beste er Observatøren innsiktsfull, oppfinnsom og klok.

- **Historiske Observatører:**

Charles Darwin

Emily Dickinson

Georgia O'Keeffe

- **Observatører på film:**

Ally Sheedy i *The Breakfast Club*

Juliette Binoche i *Blue*

Jesse Eisenberg i *The Social Network*

#6 Frykten for å ikke få støtte

Denne karakteren søker sikkerhet og frykter å miste veiledning i livet. Finner ofte en organisasjon som kan lede dem i livet. Søker

godkjennelse fra andre rundt seg. Det tar tid før de stoler på andre, og kan gjerne være litt paranoide.

- **Karakter-type:** Den lojale skeptikeren

Den lojale skeptikeren er ofte å finne innen militæret, rettssystemet, bedriftsverdenen eller innen akademiske institusjoner. Deres usikkerhet fører til at de søker bekreftelse fra de rundt seg. De tester ofte personene rundt seg og er mistenksomme, noe som kan føre til paranoia.

Den lojale skeptikeren sliter ofte med nervøsitet og noen får derfor lett fobier som gjør at de virker nervøse utad mot andre mennesker rundt seg. De takler dette med å holde en lav profil og unngå konfrontasjon, fordi de frykter å bli forlatt.

Andre velger å konfrontere sine frykter og gjør rebelske opprør for å løsrive seg fra andre. Disse blir gjerne antiautoritære og velger derfor gjerne å være sin egen sjef, og glir derfor over i personlighetstype 8, Lederen. Forskjellen her fra en sann Ledertype, er at den lojale skeptikeren mangler indre selvsikkerhet og trygghet som en sann Leder har. De går ofte til angrep på andre for å skjule sine egne svakheter.

- **Historiske Lojale Skeptikere:**

Princess Diana

Johnny Carson

J. Edgar Hoover

- **Lojale Skeptikere på film:**

Bill Murray i *What About Bob?*

Diane Keaton i *Annie Hall*

#7 Frykten for å bli frarøvet noe

Denne karakteren har en stor appetitt på livet og er grådig etter nye opplevelser. Ekstroverter som frykter å bli fanget av sin indre smerte. Kan ha humørsvingninger og være maniske.

- **Karakter-type:** Eventyreren

Eventyreren søker lykke og spenning for å rømme fra sitt indre jeg. De er ekstroverter som stadig leter etter nye opplevelser. Eventyreren opplever at de aldri kan rømme helt fra sine indre frykter og bekymringer uansett hvor mye adrenalin og fare de opplever.

I jobbsammenheng er Eventyreren ofte Flyvertinner, Piloter og eventyrlystne Utendørs fotografer. Mange er også entreprenører. På fritiden er Eventyreren adrenalin junkier som hopper i fallskjerm, kjører raske biler og driver med fjellklatring.

- **Historiske Eventyrere:**

Mozart

John F. Kennedy

Elizabeth Taylor

John Belushi

- **Eventyrere på film:**

Audrey Hepburn i *Breakfast at Tiffany's*

Michael Caine i *Alfie*

Sean Connery i *The Man Who Would be King*

#8 Frykten for å bli kontrollert

Denne karakteren er veldig selvstendig og selvsikker. Naturlige ledere, som kan være både sjefete og dominerende. Selv-drivende og driftige som benektere sine egne emosjonelle behov. Kan være hensynsløse, hevnjerrige og sosiopater.

- **Karakter-type:** Lederen

Ledere stoler på magefølelsen og kan derfor være impulsive. De tar raske beslutninger og kan ofte trække på andres tær i prosessen. Makt er viktig.

I jobbsammenheng er Ledere ofte selvstendig næringsdrivende. De er ofte entreprenører og advokater. De trives best i stillinger med ansvar og autoritet, hvor de kan takle utfordringer.

- **Historiske Ledere:**

Martin Luther King Jr.

Barbara Walters

- **Ledere på film:**

Julia Stiles i *10 Things I Hate About You*

Ellen Page i *Hard Candy*

Denzel Washington i *Malcolm X*

#9 Frykt for separasjon

Denne karakteren streber etter å unngå tap og fragmentering.

Begjærer fred og harmoni og er veldig gode til å kommunisere og mekle. Distanserer seg fra konflikter og muligens også seg selv. Kan være numne eller katatoniske.

- **Karakter-type:** Diplomaten

Diplomaten kan sette seg inn i andre personers synsvinkler og forsøker å unngå konflikter. De mekler ofte i konflikter, men kan ofte ende opp med å miste seg selv i prosessen.

I jobbsammenheng er Diplomater trukket mot hjelpende profesjoner. De jobber ofte med mekling og rådgivning og innen byråkrati.

- **Historiske Diplomater:**

Abraham Lincoln

Queen Elizabeth II

Gerald Ford

- **Diplomater på film:**

Kevin Costner i *Dancing With Wolves*

Morgan Freeman i *Driving Miss Daisy*

Edward Norton i *Fight Club*

Jeff Bridges i *The Big Lebowski*

NYTTIGE RESSURSER

På denne siden har jeg samlet ulike ressurser som kan være nyttige for deg som ønsker å skrive. Det er alt fra ordlister og språkråd, til magasiner med inspirasjon og artikler om skriving.

Ressurser for rettskriving:

[Bokmålsordboka og Nynorskordboka](#) – Gratis ordbøker på nett.

[Ordnett.no](#) – Ordbøker på nett. Kan også lastes ned som app.

[Språkrådet](#) – Få skriveråd fra Språkrådet

[Korrekturavdelingen.no](#) – Skriveregler og råd om rettskriving og tegnsetting

[Google Translate](#) – Gratis språkoversetter

Andre skriverressurser:

[Stemmer](#) – Magasinet for litterære og samfunnsengasjerte tekster.

[Writers online](#) – Verdens største magasin for skribenter! Inneholder interessante intervjuer og artikler med nyttig informasjon om kreativ skriving.

[Writer's Digest](#) – Nettside og magasin som inneholder masse nyttig informasjon for skribenter.

[The Writer](#) – Amerikansk magasin. Kan abonneres på digitalt.

Takk for at du leste e-boken “Hvordan skrive en bok”. Jeg håper det ga deg noen nyttig tips om skriveprosessen. Husk å besøke [Skriveguiden.com](#) for oppdateringer og nye innlegg. Send meg gjerne tilbakemeldinger eller forslag til innlegg jeg kan skrive via bloggen.

♥ *Martine*

Følg Skriveguiden på [Instagram](#).

Følg Skriveguiden på [Facebook](#).